RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS
BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Marja Tuokila
valiokuntaneuvos
Eduskunta

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

24.11.2022

Tero Uuranmäki
apulaisjohtaja
Helsingin vankila

ASIA: Asiantuntijalausunto HE 272/2022 vp, lakiesitys tupakoinnista vankilassa

Helsingin vankilan sisätiloissa tupakointi on kielletty Keskushallintoyksikön määräyksestä vuodesta 2018. Tuosta ajata lähtien toiminnasta on saatu paljon kokemusta ja toiminta on muuttunut määräysten täsmentyessä.

Nykytilanteessa vankien tupakointituotteet säilytetään lukollisessa kaapissa ulkoilupihalle johtavassa eteisessä. Vangin tupakointituotteet ovat henkilökohtaisessa muovirasiassa, jossa päällä on nimi. Vanki ostaa tupakointituotteet laitosmyymälästä ja sieltä ostetut tuotteet toimitetaan em. lukollisiin kaappeihin ja edelleen muovirasioihin. Vangilla ei saa olla tupakointi, eikä sytyttämisvälineitä sellissä. Vankien siirtyessä ulkoiluun, henkilökunta antaa vangeille sytyttämisvälineen. Vanki saa ulos mennessään haltuunsa oman muovirasian ja hän palauttaa rasian ulkoilun päätyttyä.

Vangin tupakointiajat määräytyvät yksikönpäällikön vahvistaman päiväohjelman mukaisesti. Pääsääntöisesti tupakointimahdollisuus osastoittain on kolme kertaa vuorokauden aikana. Aamuisin, päivällä ja iltapäivällä, ennen klo 17.00, jolloin vankila sulkeutuu. Päiväohjelmaan on ulkoilun lisäksi varattu yleensä kaksi erillistä tupakointi mahdollisuuta, jotka ovat kestoltaan noin 15 minuutin mittaisia. Tupakointiin määritellyt tupakointiajat ovat pois vankilan muusta toiminnasta.

Vankilassa esiintyy paljon tupakointimääräysten rikkomista. Henkilökunta löytää päivittäin selleistä tarkastuksen yhteydessä merkkejä tupakoinnista, tupakkatuotteita ja vankien itse rakentamia laitteita tupakan sytyttämiseen. Myös selleissä rikotaan mm. televisiovastaanottimia, jotta niistä saadaan oikosulun kautta tupakkaan tulta. Ainakin yksi henkilökunnan jäsen on saanut sähköiskun rikotusta sähkölaitteesta sellitarkastuksen yhteydessä. Vangit salakuljettavat tupakkatuotteita sisään osastolle. Vankilassa ajoittain osastolla haisee tupakka, mutta osaston sisäilma on kuitenkin parempaa, kuin vankiloissa, missä tupakointi on vielä ollut sallittua.

Uusi laki mahdollistaa täsmällisemmän tupakointiajan ja siihen pystytään osoittamaan paremmin tarkastustoiminnan vaatimia resursseja. Tällöin tupakkatuotteiden salakuljetus osastolle vaikeutuu. Koska tupakoinnin kieltäminen suljetussa vankilassa ei ole vaihtoehto, katson että kyseinen lakiehdotus palvelee parhaiten suljettujen laitosten sisätilojen savuttomuutta. Tätä tukee myös lakiehdotuksessa mainittu vangille osoitettu tuki tupakoinnin lopettamiseksi.

Helsingissä 24.11.2022

Tero Uuranmäki

Uuranmäki Tero 91214614W
Digitaalinen allekirjoittaja: Uuranmäki Tero 91214614W
Päiväys: 2022.11.24 09:29:13 +02'00'